

LEIDIMŲ IŠDAVIMAS

Leidimai naudoti žemės gelmių išteklius ir ertmes

Kovo mėnesį išduoti 2 leidimai:

- UAB „Nametas“,
- UAB „Ginstar“,
- UAB „TABAS“,
- UAB „Zeuss Capital“,
- Uždaroji akcinė bendrovė „LEGRA“.

Leidimai tirti žemės gelmes

Kovo mėnesį leidimų tirti žemės gelmes turėtojų skaičius – 150.

Leidimai naudoti požeminį vandenį

Kovo mėnesį išduoti 2 leidimai naudoti požeminį vandenį, registruoti 9 požeminio vandens telkiniai.

ŽEMĖS GELMIŲ REGISTRAS

Žemės gelmių tyrimai

Kovo mėnesį įregistruota 80 žemės gelmių tyrimų.

Žemės gelmių ištekliai

Kovo mėnesį aprobuoti ištekliai:

- Širvintų rajono Bajorų durpių telkinio dalies ištekliai,
- Skuodo rajono Baksčių smėlio telkinio ištekliai,
- Pasvalio rajono Talkonių smėlio telkinio ištekliai,
- Kelmės rajono Toleikių I smėlio ir žvyro telkinio ištekliai,
- Trakų rajono Šventininkų smėlio ir žvyro telkinio naujo ploto ištekliai.

Gręžinių duomenys

Kovo mėnesį Žemės gelmių registro Gręžinių dalyje įregistruoti 89 gręžiniai.

Geoterminių sistemų registravimas

Kovo mėnesį įregistruota 15 geoterminių sistemų. Iš viso užregistruotos 138 geoterminės sistemos.

TEISĖS AKTAI

Lietuvos geologijos tarnybos direktoriaus įsakymai

2016 m. kovo 21 d. Nr. 1-45 „Dėl Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2012 m. gegužės 29 d. įsakymo Nr. 1-90 „Dėl iširtų požeminio vandens (išskyrus pramoninį) išteklių aprobavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo.“ (TAR kodas 2016-05468)

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymai

2016 m. vasario 26 d. Nr. D1-144 „Dėl Valstybinės aplinkos apsaugos tarnybos nuostatų, administracijos struktūrų ir administracijos struktūrų schemų patvirtinimo“ (TAR kodas 2016-04097)

2016 m. vasario 29 d. Nr. D1-151 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 717 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentų nuostatų patvirtinimo“ patvirtintų „Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento nuostatų“ pakeitimo“ (TAR kodas 2016-04098)

BAIGTI PROJEKTAI

Baigta Lietuvos Valstybinių geologinių tyrimų 2011–2015 m. programa „Žemės gelmių erdvinių, atsinaujinančių ir netradicinių išteklių tyrimai (Geologiniai ištekliai)“. Baigti net 32 valstybinių tyrimų projektai ir užduotys.

Geologinis kartografavimas – kiekvienos nacionalinės geologijos tarnybos pridedamė. Šiuo metu M 1:50 000 kartografuota 55,5 proc. arba 36 170,8 km² Lietuvos teritorijos (be ploto, kartografuoto aerofotogeologiniu būdu).

Nuo 2016 m. LGT darbai yra atliekami pagal naują Lietuvos valstybinių geologinių tyrimų 2016–2020 m. programą „Geoenergetika ir saugi aplinka“.

2016 m. kovo 15 d. Nr. D1-194 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. vasario 17 d. įsakymo Nr. D1-145 „Dėl Žemės gelmių naudojimo planų rengimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“. (TAR kodas 2016-04901)

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai

2016 m. kovo 30 d. Nr. 295 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. sausio 14 d. nutarimo Nr. 34 „Dėl kompetentingų institucijų informavimo apie radioaktyviųjų, toksiškų ar pavojingų žmonių sveikatai ar aplinkai medžiagų, skirtų išsklaidytiesiems angliavandeniliams tirti, panaudojimą, hidraulinių uolienu ardyimą, jo metu panaudotų medžiagų sudėtį ir kiekį tvarkos ir sąlygų“ pakeitimo“. (TAR kodas 2016-06731)

2016 m. kovo 30 d. Nr. 296 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 3 d. nutarimo Nr. 1873 „Dėl Branduolinės energetikos objekto statinio projekto derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“. (TAR kodas 2016-06732)

Kitų institucijų įsakymai

2016 m. kovo 21 d. LR Žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-146 „Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. rugsėjo 30 d. įsakymo Nr. 3D-736 „Dėl Šiaurės Lietuvos karstinio regiono požeminiams vandenims nuo taršos apsaugoti ir ekstensyvaus ūkininkavimo metodams plėtoti 2016–2018 metų veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo“. (TAR kodas 2016-05467)

2016: Vandens metai

Supratimas apie hidrogeologiją yra labai svarbus sprendžiant įvairius visuomeninius iššūkius, užtikrinant gėlo vandens tiekimą, potvynių rizikos, skalūnų dujų ir kitų angliavandenilių išgavimo ir saugią gavybą, branduolinių atliekų saugojimą ir pan. Vandens metai suteiks galimybę pasidalinti ir aptarti naujausius mokslinius tyrimus ir veiklą, bendrauti su politikos formuotojais ir platesne visuomene apie gyvybiškai mūsų planetai svarbaus vandens reikšmę, efektyvią vandens apsaugą ir tvarų vandens išteklių naudojimą. <http://www.geolsoc.org.uk/water16>

NAUJIENOS

Naftos kainos

Pagal OPEC sekretoriato skaičiavimus žaliavinės naftos kaina 2016-04-03 siekė 33,93 JAV dolerių už barelį (kaina 2016-03-03 siekė 31,68 JAV dolerių už barelį) <http://www.opec.org>

The Geological Society of London

<https://www.geolsoc.org.uk/>

- [Naujienlaiškis Nr. 279](#)

The European Association for the Conservation of the Geological Heritage (ProGEO) <http://www.progeo.se/>

Tarptautinė geomokslų sąjunga

(IUGS-GEM) <http://www.iugs-gem.org/>

- [IUGS-GEM naujienlaiškis Nr. 23](#)

(IUGS) <http://iugs.org/>

- [Naujienlaiškis Nr. 117](#)

EuroGeoSurveys NEWS

<http://egsnews.eurogeosurveys.org/>

UNESCO <http://whc.unesco.org/en/35/>

Science for a Better Future of the Baltic Sea Region (BONUS)

<http://www.bonusportal.org/>

- [Naujienlaiškis Nr. 72](#)
- [Naujienlaiškis Nr. 73](#)

The European Geothermal Energy Council (EGEC) www.egec.info

- [Kovo mėn. naujienlaiškis](#)

NATIONAL GEOGRAPHIC

<http://www.nationalgeographic.com/>

Natural Gas Europe

<http://www.naturalgaseurope.com/>

Išsklaidytieji angliavandeniliai

<http://skalunudujos.info>

Aplinkos ministerija www.am.lt

- [Kviečiama siūlyti kandidatus Česlovo Kudabos premijai](#)
- [Šalies požeminio vandens išteklių – aukso vertės](#)

Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba (VSTT) prie Aplinkos ministerijos www.vstt.lt

- [Nacionalinių parkų nuotraukų konkursas](#)
- [Gamtosauga, kuri apsimoka](#)

ĮVYKIAI

Vilniaus universiteto Geologijos ir mineralogijos katedra atidarė antrąjį (po akad. Juozo Dalinkevičiaus auditorijos) vardinį geologo Ignaco Domeikos (1802–1889) Petrologijos kabinetą. Atidarymo metu buvo pristatytas Čilės mineralų ir uolienu rinkinys, fotografijų mini paroda, skulptorius Leonas Pivoriūnas dovanojo savo sukurtą I. Domeikos bareljefą.

Lietuvos geologai 1991 metų sausio įvykių sukuriuose

Po 1991 m. sausio įvykių buvo iškilusi grėsmė, kad Parlamentas gali būti atkirstas nuo energijos šaltinių ir geriamojo vandens. Parlamento gynėjams kilo idėja skubiai organizuoti autonominio vandens tiekimo sistemos įrengimą. Vilniaus hidrogeologijos ekspedicijos (dabar UAB „ARTVA“) vyriausiasis inžinierius Jonas Algirdas Misiūnas be jokių dvejonų pareiškė: „Padarysime“. Įrengti gręžinį buvo pavesta ekspedicijos padaliniiui – Lietuvos hidrogeologinei partijai, kurios vadovu tuo metu buvo Algirdas Domaševičius.

Lietuvos geologų 1991 m. sausio 20 dieną įrengtas 30 metrų gylio gręžinys išliko iki šių dienų, įregistruotas LGT Žemės gelmių registre pavadinimu LAISVĖ. Jis bus išsaugotas ateities kartoms, kaip Lietuvos geologų dalyvavimo nepriklausomybės atkūrimo kovose simbolis. [Plačiau](#)

GEO AKTUALIJOS

Gedimino kalno šlaitų tyrimai

Gedimino kalne tebevyksta dariantys šlaitų ir keliantys pavojų nuošliaužiniai procesai. Lietuvos geologijos tarnybos specialistai Gedimino kalne toliau stebi šlaitų stabilumą ir Gedimino kalno prevencijai parengė specialios geologinių tyrimų programos pagrindinius metmenis bei lėšų poreikį jos įgyvendinimui. [Plačiau](#)

Suaktyvėjusi smegduobė Biržų rajone

Šių metų pradžioje Kirkilų kaime (Biržų r.) suaktyvėjo smegduobė kaimo sodybos „Prie įgriuvėlės“ kieme. LGT specialistai kovo mėn. atliko elektrinės tomografijos tyrimus dviem 140 m ir 240 m ilgio susikertančiais profiliais, kurių apskaičiuotų savitųjų varžų pjūviai atspindėjo iki 22–27 m gylio žemės gelmių situaciją: po 8–10 m storio gruntų ir uolienu skliautu yra maždaug 40 m skersmens silpnų gruntų anomalija (karstinė tuštuma), kuri užima dalį kiemo ir nuo besivystančio smegduobės krašto yra išplitusi pietvakarių kryptimi. Šią anomaliją reikia dar patikrinti atliekant sklypo inžinerinius geologinius tyrimus gyvenamojo namo ir kitų statinių grėsmei įvertinti. Akivaizdu, kad smegduobės aktyvūs statūs šlaitai įgaus natūralų nuolydį, sodybos kiemo plotas dar labiau sumažės (apie keletą metrų), o pirties pastato didžioji dalis neišvengiamai nugrius.

Ištirta Kaukinės ežero kilmė

Kaukinės ežeras (Kaišiadorių r.) yra idealiai apvalios formos, o jį supa žiedo formos pakiluma – pylimas, todėl manyta, kad jis gali būti meteoritinės kilmės. Vietiniai žmonės pasakoja, kad „...danguje netikėtai pasirodęs kaukiantis ugnies kamuolys, kuris trenkėsi į miško tankmę. Toje vietoje nuo sprogo atsivėrė didžiulė skylė, o aplinkui kilometro spinduliu išvirto ir sudegė miškas...“ [Plačiau](#)

Ledonešio išdaigos

Praeitą savaitę Neries kairiajam krante ties Pugainių kaimu aptiktas didžiulis riedulys. Jį rado geologas Rimgaudas Malskaitis. Riedulys: 2,3 m ilgio ir 0,9 m aukščio, plačiausioje vietoje – 1,7 m, perimetras – 6,3 metro. Manoma, kad šį įspūdingą „sūrį“ atnešė ar atvilkė šio pavasario ledonešis, kuris, tikėtina, buvo pakankamai stiprus, jei iš upės vagos išstumė tokį riedulį. [Plačiau](#)

GEOLOGŲ DIENOS RENGINIAI

Balandžio 29 d. Lietuvos geologijos tarnybos darbuotojų išvyka „Citnago kelias“ – Šalčininkų link.

Balandžio 28 d. Lietuvos Respublikos Seime vyks arteinio gręžinio, išgręžto 1991 m. sausio mėnesį Seimo vidiniame kiemyje, specialiai išlieto bronzinio dangčio, Parlamento gynėjams atminti, pristatymas ir Lietuvos geologijos tarnybos darbuotojų nuotraukų parodos atidarymas.

Balandžio 21 d. viešbutyje „Crowne Plaza Vilnius“ Geologijos įmonių asociacija organizuoja geologų konferenciją.

LEIDINIAI

Geologijos akiračiai: Lietuvos geologų sąjungos žurnalas. – 2016. – Nr. 1

Geologija ir geografija: Lithuanian Academy of Sciences in cooperation with the Vilnius University, Nature Research Center Institute of Geology and Geography and Lithuanian Geological Survey. – 2015. – Vol. 1, Nr. 4.

ĮDOMYBĖS

[Klimato kaita iš pasaulio žemėlapiu ištrynė du vandens telkinius](#)

[Žemės šaldiklis jau nebeveikia – padarinius jaučia visas pasaulis \(Video\)](#)

[Šurpa kelianti pelkė: čia užėti drista ne kiekvienas \(Video\)](#)

[Žemės atmosferoje šie reiškiniai vyksta pirma kartą per pastaruosius 66 mln. metų](#)

[Norvegai skelbia iminę Bermudų trikampio mislą: atsakymas slypi vandenyno dugne](#)